

מתוך: חוברת הזיכרון לחברי אבוקה וגבעות זייד,

**נמסרה ע"י איתמר בן דוד
מתוך עיזבונה של אמו יעל בן דוד**

פתח-דברים

הסתדרות „גורדוניה“ בוינה — לא ברעש עשתה את דרכה, כי אם כמי השלח ההולכים לאסי. בתוך הקלחת הגועשת והמעלה קצף של התנועה הציונית דהתם בכללה ובהתרוצצות של „רצי“ תנועת-הנוער לפלגותיה בפרס נחבא קולה, אך לא נדם-נאלם, כי אם היה כקול הרישי, אשר האוזן נעשית לו כאפרכסת ובלב יכה גלים.

דרכי החינוך, בהן בחרנו ואליהן חתרנו לא היו הסלולות-הרגילות, כי נטלנו עלינו לחנך ולא לאלף, מעיינינו והתלבטונו-תינו נתונים היו ליחיד ולא לרכישת המונים של גורדים. עילוי נפשי-הפרס, תיקונו ועיצובו — אלה היו מחוז-שאיפתנו ואדיר-חפצנו. עשיית-נפשות ולא ציד-נפשות. חינוך לקראת חינוך עצמי ולא תעמולה; לא הרכבת-דעות מבחוץ ועל-פני השטח העליון. את גורדון שיונינו לנגרנו לא כ„שולחן ערוך“ בהלכות פוליטיקה גרידא, כ„אורים ותומים“ בשאלות אידיאולוגיות במשׁ מעותה הנדושה-המפולפת של המלה האחרונה, אלא לכול לראש במורה-דרך להגשמה עצמית, להחירה לקראת יצירת אדם חדש ע״י דריכת-עונו והעפלה מתוך עקשנות על שלבי ה„סולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה“, אם לא למעלה מזה.

„האדם ירד מעל הפרק“ — בזה רואה גורדון את עילת-העילות לכל ההתכערות וההסתאבות של חיי אדם ועם. והמסקנה: „באין אדם חדש אין חיים חדשים“. ואיזוהי הדרך להעלאת האדם: „החיי גדול בקטנות כבגדולות“ (החיי זהיר כמצוה קלה כבחמורה, פרקי אבות). אל תהיה נאה דורש ואל תאמר כלבך: לכשאפנה — אגשים, אלא היה נאה מקיים בכל שעה ובכל רגע. „את החיים צריך לבקש בחיים, בעצם החיים, צריך לבקש בכל רגע, כי כל רגע הוא אות חדשה, מלה חדשה,

פרק חדש, — הכל לפי התי, לפי כוח החיים; ו חנך את עצמך, כי אין חינוך אחר ורק החינוך הזה, חינוך-עצמו, אפשרי הוא ותקווה טובה נשקפת לו, כי „אין דבר העומד בפני הרצון“ וכחומר ביד היוצר כן האדם בידי-עצמו, ברצותו מיישר וברצותו מעקם, ברצותו דבק לאור, מצרף ומעלה את עצמו וברצותו מסגסג ומוריד את עצמו עד לדיוטא התחתונה. („הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים“; „יכול כל אדם להיות כמשה רבנו“, תלמוד). ברם ממנו והלאה לחשוב, שהתקדמנו בהרבה בכיוון זה, אך קו זה היה לנו לצו ולמטרה זו היו עינינו תלויות נשואות. ומכאן — ההתשכח היתירה שנודעה ממנו למלים מושגים; „נפשיות“, „יתס חדש“ ו„התחדשות“, מכאן — מאווינו לרדת וללון בעומק משמעותם ולעשותם הלכה למעשה.

אין כאן המקום והמסגרת להרחיב את הדיבור ולפרוט חיפושיו-ניסויים, לכשירתיב — אולי תמצא ידנו לסכם את הפעולה הצנועה של הסניף הדל והקטן בתנועתנו העולמית, שמרכזיה הפכו כעת לעיי-מפולת ורק שרירים, שנשארו עדיין בחיים, שומרים לה אמונים בכל נפשם במחבוא-יסתר.

טראגי הוא, שדחקא מתמת האסון הגדול שקרנו בהילקח ממנו באופן אכזרי חברים צעירים תפציר-חיים. — שדחקא לעת מצוא אותנו נודאות כאלה התכנסנו וגם קיימנו וקיבלנו עלינו ללקט בחוברת זו פרודי-מבע לתחושתנו המשותפת, שהורתה ולדתה בחזיות משותפות, בלבטים משותפים ובחיים משותפים, שארכו ונמשכו במשך שנים.

חברינו, שחוי-חיהם נקפד בלא-יעת, היו שוורים במסכת-עריגה זו שתוארנה לעיל, וידם ונפשם עוד נסויות-נתונות היו למעשירי-מוש.

תהא נשמתם צרורה בצרור חיינו ויצירתנו,

חברי גורדוניה הינה בא"י

עקיבא פייל ז"ל

לפתע הגיעתני הודיעה, על דפי התזכרת של הפלוגה להובילת
מים היה כתוב לאמור:

טרם התיכש צבע הדפוס וקרנו האסון:

„הגה עקיבא פייל ז"ל

נפל בשעת מלוי תפקידו בהזית”.

אח צעיר וחבר נאמן נקטף מאתנו בלא עת, כלים יעדר בת
צחוקי התמידית-ילדותית ודבורו התמים מחברתנו לצמיתות? הוא הצעיר
שבתוכנו, הלא טרם מלאו לו 19 שנה.

עוד בנילו הרך הצטרף עקיבא לתנועת „נרדוניה“ שבכרך
וינה, בן למשפחה מתבוללת וכן גם חי וגדל בסביבה כלתי ציונית
אולם בתנועה, בשנבתו הצעירה, היה ער ובין המשתתפים הקבועים
בפעילותיה, כך גדל והתחנך בתנועה ותוך התבגרותו החל לאהוב את
ארץ-ישראל ואת הקבוצה. לאחר טיפוח אוסטריה ל„רייך“ עלה עם
הקבוצה הראשונה של נרדוניה הוינאית שבאה כחברת נער לקב'
„מישמר השרון“. פה צעד את צעדיו הראשונים בחיי הארץ, נקלט
בחיי הקבוצה, העבודה ובתרבות העברית, כאן נודע כאדם פשוט, אולם
חבר טוב ונאמן לכל ולקבוצה, ביישרו ויחסו הידידותי,
ברם נשא בלבו כאב, כאשר עקבות אביו אבדו ולא נודעו,
ולא פעם אמר — „אקום את נקמת אבי ועמי“.

עקיבא, עודנו נער בן 18 קם והלך להתגייס, נהג היה אי-שם
בקיום הראשונים בהזית...

במכתבו האחרון, יומים לפני האסון, לאחר שביקר אותנו בראשונה
ב„נבעות-וייד“ הוא כותב: „התדשמתי טוב ועמיק... נמשיכה לבנות
ולחלחם, כי הזית אחת היא עתה ולעתיד, אני ליד ההגה, הומן קצר“...
זכור, כי היה זה באבנוסט 1942.

מאז נדם קולו.

הועדת היר בכתבה שורות אלו.

עקיבא — קרבן ראשון של הקבוצה, קרבן הזמן, באדמת נכר
קברו, אולם זכרו יקודש בקרבנו עלי אדמת המולדת, על כן תקרא
החורשה שעל יד קבוצתנו על שמו.

תהא נשמתו צרורה בצרור נשמות חלוצי-העם, דמותו לא תמיש

מקרבנו.

א. ב. — ג.

נבעות-זייד

זרע זרעתי היום.

פתע עמדת, אדום,

ראיתך אחי במדבר

נצמד לרובה במשמרה,

עירי רקמת הרדורים:

מולדת, קבוצה, חברים,

אם בוכה כנולה;

חריש דובכת תמילה:

„תן ותבא השעה,

תבישר לעולם נאולה;

תן והביתה אחזור,

ועמי שלום ודרור.”

היום ג'

נבעות-זייד

— — — עקיבא ברישמת ההרונים, אי-שם בשדות קמל, על
הגנת המולדת, מצאו המות, והוא בין אותם אלפי היהודים הצעירים,
אשר נשבעו: נקם! נקם! — — —
מדוע? מדוע ולמה מוכרחים ליפול אלפי אלפים? מדוע צמא
האדם לים אחיו? מדוע פגע בו המות? והוא בעצם עלומיו,
אדם, איזה?

אדם, מתי תתעורר? בן-אדם! קום וראה את המוב! שלול
את הרע, את הפשע! שלול את האנוכיות ורדיפת הבעע! השלט
צדק וישר בתבל כולה! בעולמך אתה! אדם! היה אדם, אחרת
מוטב — — —

עקיבא! את ועקתי לא תשמע עוד, עיניך נתעצמו לצמחיות,
לא תראה עוד את חבריך, אני אינני רואה כך איזה חיל שנפל ואינני,
לא! בשבילי האדם — החבר עקיבא איננו עוד, — תמיד ראיתך —
וסבלך בקרבך, תמיד ראיתך — ואי-שקט צפון בקרבך, ראיתך מתלבט,
נואם, קיבל — — — וכך חפשת וחפשת עד אשר חשבת — כי מצאת!
אבל סערת נפשך לא שככה: תמיד אינו אי-שביעות רצון, מרד
מנימי בכל... בקשת ובקשת, עד אשר ניתק חוט חייך, שנים היינו רעים,
את אשר סבלת — סבלתי גם אני, שמחתך גם שמחתי היתה — — —
ועתה נמרדנו,

אתה נאלצת ליסך את דרך-המות ועלי ציית לחיות! כל עוד
אחיות, אשא שמך-זכרך בקרבי, אפקוד ימו-צעורים, אשר חיינו יחד —

לעקיבא

רק בן 19 היית, כאשר יד אייב עקרה אותך מן החיים, ואתה
עוד טרם ידעת את החיים, עוד פרום נמעת מבוס החיים — רק צפיה
ונענועים היו בך לחיים, לאור, לחדות.

רענן ותוסס הכרחיך, ולא ידעתו, כי מקננים בך יאוש, לבטים
והיסוסים, כי רעים לא היונו למרות היו שיתוף, הן בך חיינו: „בצותא,
ובכל זאת, מה רב המרחק בין חבר לחבר“...

שבעתים יכאיב, היא הלך ולא ישוב עוד; ואתה לא הברת
אותו, לא עזרת לו.

אלמינים היו חיך ואלמיני היית במותך, רק מעטים יזכרוך,
יזכרו את חיך שטרם היית,
היי, סלה! סלה נא!

חיים ה

במחזוריך

מכתבו האחרון

שלום רב, חברי!

איני יודע, אם א ליה במכתבי זה לכתוב לים את אשר יש עם
לי, יהי אחי בקרוי נקצו ה, במקום החדש, ב „נבעות-חיד“,
א לי אין הדיות רבות, וודאי הרגעתם, כי התלהבתי מהמקום
ה זה א, נינשו, א לי מתוך עוהרנטתי את ע מי ק ת ח י ש, כ א ד ס,
הומן אין אני עובד, עובד הרבה כלחו על שאני כותב במזדורות ובקצות,
אני ליד ההנה... נמשינה לבנות ולהלחם...

שלום

עקיבא

לוכרו של עקיבא

וישלח ענפיו,	לאחי החיל
ויהיו הם לאות,	שנלחם ינפל
וינרל! —	באישם,
ואדע:	למעני, למען אחי,
נצחיים החיים	מולדת ועם,
כי אף הוא באישם,	טוע במדבר,
נפל למענם,	ונקבר
למען הרושו של עולם	באין דע אתי
ואחית הלאים,	וכשרים עתי,
למען הארץ הוות	בנכר! —
כי נוסף בה לבנות	לאחי היקר
בחי עטל —	אילן כאן אשע
	בארצו! —
אוסר את אחי	ועטיק ירדשו
שנפל באישם,	באדמת האבות